

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Haridus- ja Teadusministeerium

Teie 07.03.2025 nr 8-1/25/1115

Meie 26.03.2025 nr 2.3-4/25/743-2

Arvamuse avaldamine eelnõule

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspeksioonile (AKI) arvamuse avaldamiseks Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses alusharidusseaduse jõustumisega“ eelnõu. Märkime, et AKI-l puuduvad tähelepanekud eelnõuga kavandatavate muudatuse osas.

Eelnõu §-ga 4 muudetakse Vabariigi Valitsuse 14. veebruari 2013. a määrust nr 27 „Testide andmekogu asutamine ja põhimäärus“. Kuigi meil ei ole ettepanekuid seoses plaanitatavate muudatustega, siiski arvestades, et käsil on andmekogu põhimääruse muutmine, siis võimaldab see muuta ka kehtivat põhimäärust selgemaks ja konkreetsemaks. Kehtiva põhimääruse osas on meil järgmised tähelepanekud ja soovitusel.

1. Soovitame muuta kehtiva põhimääruse pealkirja selliselt, et pealkirjast eemaldatakse tekstiosa „asutamine ja“. Tegemist on juba asutatud andmekoguga ning põhimääruse eesmärk on reguleerida andmekogu pidamist.
2. Kehtiva põhimääruse § 2 määrab andmekogu vastutava töötleja ja volitatud töötlejad, kuid põhimääruses puuduvad sätted, millest nähtuks, millised on Haridus- ja Noorteameti kui andmekogu vastutava töötleja ülesanded andmekogu pidamisel ning milliseid ülesandeid sealjuures täidavad andmekogu volitatud töötlejad. Palume selles osas põhimäärust täiendada.
3. Põhimääruse § 6 järgi on andmekogusse kantud andmetel informatiivne ja statistiline tähendus, kui õigusaktides ei ole sätestatud teisiti. Märkime, et kuigi avaliku teabe seadus (AvTS) seda nõuab, siis on sellised sätted sisutühjad. Ilmselt lähtuvad asutused oma töös andmekogusse kantud andmetest, vastasel juhul oleks andmekogu pidamine mõttetu. Nii on kohatu märkida põhimääruses, et andmekogu andmetel on vaid statistiline või informatiivne tähendus. Eristada tuleks vaid need juhud, kus andmekogu andmetel on kolmandate isikute suhtes konstitutiivne tähendus.
4. Põhimääruse § 11 kohaselt järgitakse andmete töötlemisel AvTS § 43⁹ lõike 1 alusel kehtestatud andmekogu turvameetmete süsteemi nõudeid. Selgitame, et kuni 31.12.2022 kehtinud AvTS redaktsiooni kohaselt oli andmekogude pidamise üheks kindlustavaks süsteemiks ka infosüsteemide turvameetmete süsteem ehk tegemist oli ISKE määruse volitusnormiga, mis aga seoses E-ITS kehtestamisega on tunnistatud kehtetuks.
5. Põhimääruse § 13 näeb ette andmete riskasutuse. Märkime, et kuni 2007. aastani kehtinud andmekogude seaduse § 12 reguleeris andmete riskasutust. Kehtiv AvTS aga riskasutuse mõistet ei tunne. AvTS § 43⁵ järgi tuleb andmekogu põhimääruses sätestada andmekogule andmete andjad, mis tähendab, et põhimääruses tuleb andmeandjatena välja tuua, millistest

andmekogudest milliseid andmeid saadakse. Soovitame muuta § 13 pealkirja ning vaadata üle kogu normi sõnastus.

6. Põhimääruse § 15 reguleerib andmete säilitamist ja logide korraldust. Nimetatud paragrahvi lõike 5 järgi logitakse muu hulgas ka piiratud juurdepääsuga andmete kohta tehtud päringud ning logisid säilitatakse vastavalt sama paragrahvi lõikele 6 kaks aastat päringu tegemisest. Samas näeb põhimääruse § 16 lõige 3 ette, et andmeid selle kohta, kes ja millal andmekogu kasutas säilitatakse andmebaasi logifailidena üks aasta. Selgusetuks jääb, kui kaua tegelikult andmekogusse tehtud päringute logifaile säilitatakse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Irina Meldjuk
irina.meldjuk@aki.ee
627 4108

Terje Enula
terje.enula@aki.ee
627 4144